



## Mit mond (mondhatna) az MKE alapszabálya?

*Futala Tibor: Egyesület, kamara, szakkönyvtár- és tájékoztatásügy című írásához – a szerkesztő hozzászólásra hívó szavára – szeretném néhány észrevételemet előadni. Nem kívánok a cikk minden állításával és részletével foglalkozni, bár az is megfordult a fejemben, mivel a cikkben az események krónikája közel sem teljes, és a megítélésükben is sok helyütt eltér a véleményem Futala Tiborétól, de azt hiszem, hogy jelenleg nem is annyira a história a fontos, felesleges a történeteket ismételtetni, helyeselgetni vagy cáfolgatni. Inkább arról kell eszmét cserélni, mi a tennivaló ma és holnap. Futala Tibor kérdéseket tesz fel az MKE szabályzatához, ezekre fogalmazom meg válaszként a mondandómat.*

*“Először az MKE szabályzatát kérdezem. A KIK létére való tekintettel szükség van-e az intézményi tagságra? Nem lenne-e célszerűbb az intézményeket inkább (pontosabban annál inkább) pártoló tagként szerepeltetni?”*

Az MKE-nek jóval korábban voltak intézményi tagjai – jogokkal, kötelességekkel –, mint ahogyan az egyesület az új alapszabályt megalkotta és bevezette. A korábbi alapszabályhoz képest az eltérés annyi, hogy a jelenlegi alapszabály az intézményi tagokat külön szervezeti egységben, szekcióban kívánja összefogni. Ez a szekció tudomásom szerint még nem alakult meg, s mint lehetőséget kár lenne csak azért kiiktatni, mert a könyvtárak más szakmai csoportosulásokat is létrehozhatnak és működtetnek. Az intézményi tagok az MKE-ben ugyanis korántsem csak anyagi támogatók, bár az sem utolsó szempont, hanem aktív közreműködők is. Az MKE természetesen együttműködik más szakmai egyesületekkel, így első helyen a KIK-val, hiszen a szakmát illető alapvető kérdésekben szövetségesei egymásnak, de az egyesületnek a könyvtárakkal közvetlen kapcsolatokra is szüksége van és viszont.

*“Miért nem lehetett kimondani a képzéssel kapcsolatban az akkreditálási jogosítványt? Továbbá azt, hogy a magyar állami erőforrásokból finanszírozott (hosszabb idejű) külföldi tanulmányutakra csak egyesületi egyetértéssel mehessenek ki a kollégák?”*

Két eltérő fajsúlyú kérdés egy kupacban. Nézzük az elsőt! Ha jól értem, arról lenne szó, hogy az egyesület mint hatóság működjön és hagyná jóvá a különféle képző intézmények könyvtári-információs oktatási rendszerét, vagy már a kiadott okleveleket (bizonyítványokat) hitelesítené. Egy ilyen “jogosítvány” – külföldön található ilyen gyakorlat – megszerzése nem csupán elhatározás kérdése, megalapozatlan dolgokat pedig felelőtlenség deklarálni. E kérdésben sok mindent kellene előzetesen tisztázni. Többek között, hogy szükség van-e szakmai-társadalmi hitelesítő mechanizmusra, az MKE készüljön-e fel ilyen feladatra, milyen szellemi-anyagi forrásokat lehet találni erre, és hol. Jelenleg ugyanis az MKE nem rendelkezik a feltételekkel. Tisztázandó: mi a befektetett munkának, anyagi javaknak a várható haszna, eredménye. Ezeknek a kérdéseknek és további számtalan alkérdésnek a megválaszolása után lehetne dönteni és alapszabályt fogalmazni.

A kérdés második fele egyszerűbb. Az egyesületnek arra kell törekednie, hogy a döntési testületekben érvényesíthesse a szavát, legyen képviselője a bizottságokban. Ezzel az MKE foglalkozik is, ha ez nincs is benne expressis verbis az alapszabályban. Dehát az egyesületi tevékenységnek számtalan olyan részlete van, amely nemcsak akkor folyik, ha alapszabály is szól róla. Egyébként sokkal fontosabb feladatnak tartom azon munkálkodni, hogy minél több lehetőség nyíljon magyar könyvtárosok számára külföldön tanulni (tanulmányutakon, kurzusokon, munkahelyeken), és minél többen tudjanak a pályázatokon részt venni. Talán nem tűnik dicsekvésnek, ha emlékeztetek rá, hogy az utóbbi években az egyesületnek sok munkával – nemzetközi tevékenységgel, kétoldalú külföldi egyezményekkel, idegennyelv-fejlesztő programokkal – némi eredményt sikerült elérni. Közel sem eleget. Remélhetőleg ez a tevékenység tovább folytatódik, fejlődik, az egyesület vezetőinek, tagjainak közös erőfeszítésével. Enélkül nem megy.

*“A szakmai érdekek képviseletébe miért nem fért bele a komolyabb vezetői posztokra és kitüntetésekre való javaslat joga? A szakmai érdekvédelmen kívül*

*nem kellett volna szerepeltetni a szakszervezetekkel közös anyagi érdekvédelmet is?"*

A kitüntetések tekintetében az egyesületnek a joga a javaslatlételre évek óta megvan, rendszeresen élt is vele. A "komolyabb" (egyébként mit jelent az, hogy komolyabb?) vezető állásokra a személyi javaslatok megtétele egy egyesület részéről igen nehezen oldható meg – hacsak nincs konkrét felkérés –, nem ragozom, hogy mi mindent kell elvégezni hozzá. Fontosnak azt tartom, hogy az egyesület szerezzon érvényt annak, hogy

- ▶ a vezető állások pályázatok útján legyenek betöltve,
- ▶ az előírt szakmai követelményeket tartsák be,
- ▶ a szakmai érdekeket sértő döntéseknél legyen vétőjog.

Az anyagi érdekvédelem nem a szakmai egyesület feladata. A szakmai érdekek ugyan szoros kapcsolatban vannak a szakember munkavállalói érdekeivel is – hiszen a szakma fejlesztése, az egyén szakmai előmenetelének segítése a szakmai egyesület fontos feladata, ez pedig elképzelhetetlen megfelelő munkafeltételek nélkül. Az egyesület tehát ennek érdekében részt vesz rendeletek előkészítésében, véleményezésében – alkalmi és állandó testületek létrehozásával

és működtetésével –, kapcsolatokat tart fenn, és együttműködik a munkavállalói érdekképviseleti szervekkel, de nem vállalhatja a szakszervezet szerepét.

*"Az együttműködésre fogandó »egyéb szervezetek« után nem kellett volna felsorolni a személyi támogatásokkal foglalkozó alapítványi kuratóriumokat, alapkezelő intézményeket?"*

Éppenséggel lehetett volna. Mint ahogyan még sok egyéb, fontos szervezetet is fel lehetett volna sorolni, de nem biztosan célszerű egy alapszabályban ezt tenni. Az alapszabályoknak ugyanis a kellő általánosság előnyösebb, mint a túlrészletezés. Mindezekkel együtt biztos, hogy az MKE jelenlegi alapszabálya nem a tökély, és nem is örökkön való. Módosítható és módosítandó. Oktalanság is lenne e változó világban a könyvtáros szakmát is érintő változásokat nem figyelni, és nem követni a szakmai egyesület tevékenységében, alapszabályában. Gondolom, ez előbb-utóbb sorra is kerül. A módosításhoz, jobbításhoz jó szolgálatot tesznek a véleménycserék szóban és írásban. Örülök, és nagyon hasznosnak tartom, nem csak az MKE szempontjából, hogy a TMT ezeknek az eszmecseréknek teret ad.

Billédi Ferencné

# AV kommunikáció

**28 éve az oktatás- és tájékoztatástechnika szolgálatában!**

Évente 6 szám közel 200 cikke ismerteti a

számítástechnika  
film- és videótechnika  
távoktatás

könyv- és médiatár  
oktatástechnológia  
információtechnika  
legkorszerűbb eszközeit,  
anyagait és módszereit.

Ára 420 Ft/év. Megrendelhető:  
OMIKK Értékesítés, 1428 Bp. Pf. 12.

